

Evidenčna številka: VDS00048832

Datum odločbe: 08.07.2021

Senat: Jelka Zorman Bogunovič (preds.), Silva Donko (poroč.), mag. Tanja Pustovrh Pirnat

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi - hujša kršitev pogodbene obveznosti - zagovor

Zveza: ZDR-1 člen 7, 7/2, 85, 110, 110/1, 110/1-1, 110/1-2, 110/1-4.. KZ-1 člen 209.

Jedro

Tožena stranka je dokazala, da je bil tožnik tisti, ki je v času od 3. 1. 2020 do 4. 2. 2020 protipravno odtujil 21 manjkajočih stolov B. črne barve v lasti tožene stranke v skupni vrednosti 19.189,38 EUR in jih prodajal po ceni 400,00 EUR za stol, kar predstavlja utemeljen razlog za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

II. Tožena stranka sama krije stroške odgovora na pritožbo.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je zavrnilo zahtevek tožnika, da se ugotovi, da je izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi z dne 2. 4. 2020, ki jo je podala tožena stranka, nepravilna in nezakonita in se v celoti razveljavi; da je tožena stranka dolžna pozvati tožnika nazaj na delo in mu od 4. 4. 2020 dalje vzpostaviti delovno razmerje, obračunati plače za vsak mesec posebej od dne 4. 4. 2020 dalje v višini 2.164,25 EUR/bruto na mesec ter mu izplačati neto plačo, skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od vsake zapadle mesečne plače, od izplačanih plač odvesti pripadajoče prispevke in akontacijo davka, vse z zakonitimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznega zneska, in mu priznati vse ostale pravice iz naslova delovnega razmerja; da je dolžna tožniku plačati odškodnino zaradi nezakonite izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi v višini 4.400,00 EUR skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dne 4. 4. 2020 dalje do plačila in mu plačati stroške pravnega postopka (I. točka izreka). Odločilo je, da je tožnik dolžan toženi stranki v roku 8 dni plačati stroške postopka v višini 1.230,89 EUR, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od poteka roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti do plačila (II. točka izreka).

2. Zoper navedeno sodbo se pritožuje tožnik iz vseh pritožbenih razlogov po prvem odstavku 338. člena ZPP in navaja, da je bilo ravnanje tožene stranke oziroma njenega direktorja A.A. protipravno, ko je na delovnem mestu dne 4. 3. 2020 sklical vse sodelavce ter pred vsemi javno obtožil tožnika, da je ukradel stol B. Pred tem je A.A. opazoval, kateri od delavcev bo premaknil oziroma odnesel škatlo s tem stolom, saj je bila le-ta v poslovnih prostorih tožene stranke neustrezno označena in ne bi smela biti tam. Javno obravnavanje tožnika pred kolektivom oziroma sodelavci predstavlja trpinčenje na delovnem mestu, javno kaznovanje tožnika pa predstavlja protipravno silo in grožnjo delavcu ter kršitev pravice do dostojanstva iz 34. člena Ustave RS. Noben delavec ne bi hotel biti v tako neprijetnem položaju, kot je bil tožnik dne 4. 3. 2020, ko ga je direktor tožene stranke javno obtožil storitve kaznivih dejanj, in to v prisotnosti vseh sodelavcev. Ni dovoljeno s silo ali z grožnjo prisiliti delavca, da poda svojo izjavo ali zagovor, kakor tudi ne "pripisati delavcu izjave", ki je sam dejansko ni podal, npr. "vzel sem". Teh besed tožnik ni izrekel, ker ni storil očitanih kaznivih dejanj. Potrebno je ugotoviti, da se je postopek izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi pri toženi stranki dejansko začel že dne 4. 3. 2020, ko je direktor tožene stranke izrecno obtožil tožnika pred vsem kolektivom, da je kršil pogodbo o zaposlitvi, še preden je tožena stranka sploh podala tožniku pisno obdolžitev kršitve pogodbe o zaposlitvi in še preden je imel tožnik sploh možnost podati svoj zagovor. Takšno postopanje tožene stranke je samo po sebi nepravilno in nezakonito, pri čemer ravno na takšnem protipravnem postopanju tožene stranke temelji izpodbijana sodba, kar vse predstavlja absolutno bistveno kršitev pravil postopka iz 14. in 15. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Tožena stranka je tožniku tudi onemogočila in prepovedala prihod na delo in nadaljnje opravljanje dela, zaradi česar tožnik ni več mogel prihajati na delo od 5. 3. 2020 dalje. Če tudi bi tožnik eventualno lahko prišel na delo k toženi stranki (če ne bi zbolel), bi to predstavljalo dodatno trpinčenje tožnika v delovnem kolektivu, kjer je direktor tožene stranke že javno razglasil, da je tožnik "kradljivec" oziroma v delovnem kolektivu "nezaželena" oseba. Glede navedenega ima izpodbijana sodba povsem protispisne razloge in zaključke. Tožnik si dne 4. 3. 2020 ni protipravno prilastil stola, saj je bil stol ves čas v poslovnih prostorih tožene stranke ter ni bil v posesti tožnika, torej ni bil izločen iz poslovnih prostorov tožene stranke. Šlo je za navidezno situacijo pri toženi stranki, ko je A.A. v svojih poslovnih prostorih pustil ta stol v škatli in jo spremljal ter nadzoroval, kaj se bo s tem stolom v škatli dogajalo. Stola, zapakiranega v škatli, si tožnik ni nikoli prilastil, niti ga ni imel v svoji posesti oziroma lasti, direktor tožene stranke pa ga je neutemeljeno obtožil "kraje".

3. Tožena stranka v odgovoru na pritožbo prereka navedbe tožnika v pritožbi in predlaga, da sodišče pritožbo zavrže, podredno pa zavrne kot neutemeljeno in potrdi sodbo sodišča prve stopnje ter tožniku naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje v mejah uveljavljanih razlogov, navedenih v pritožbi, pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb postopka iz drugega odstavka 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/99 in nasl.) ter na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni storilo bistvenih kršitev določb pravnega postopka, na katere pritožbeno sodišče pazi po uradni dolžnosti, niti tistih, ki jih uveljavlja pritožba. Sodišče prve stopnje je pravilno in popolno ugotovilo dejansko stanje ter se je opredelilo do vseh odločilnih dejstev. Sprejeta odločitev je materialnopravno pravilna. Pritožbeno sodišče se v celoti strinja z razlogi izpodbijane sodbe, v zvezi s pritožbenimi navedbami pa dodaja naslednje:

6. Ni podana pavšalno očitana bistvena kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Izpodbijana sodba nima pomanjkljivosti, zaradi katerih se ne bi dala preizkusiti. Vsebuje obširne in jasne razloge o vseh odločilnih dejstvih, ki si med seboj ali z izrekom sodbe niso v nasprotju. Neutemeljen

je tudi pritožbeni očitke bistvene kršitve iz 15. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, pri čemer je iz pritožbenih navedb razvidno, da tožnik v resnici nasprotuje ugotovljenemu dejanskemu stanju. Pritožbeno sodišče na obstoj kršitve določb pravnega postopka po 15. točki drugega odstavka 339. člena ZPP ne pazi po uradni dolžnosti, zato bi moral tožnik v pritožbi določno navesti, v čem je sodišče prve stopnje v izpodbijano sodbo povzelo napačno vsebino izvedenih dokazov, česar pa ni storil.

7. Sodišče prve stopnje je v tem individualnem delovnem sporu presojalo zakonitost izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki jo je tožena stranka podala tožniku dne 2. 4. 2020 iz razlogov po 1., 2. in 4. alineji prvega odstavka 110. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1, Ur. l. RS, št. 21/2013 in nasl.). V skladu z navedenim členom lahko delodajalec delavcu izredno odpove pogodbo o zaposlitvi, če delavec krši pogodbeno ali drugo obveznost iz delovnega razmerja in ima kršitev vse znake kaznivega dejanja (1. alineja), če delavec naklepoma ali iz hude malomarnosti huje krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja (2. alineja) ali če delavec najmanj pet dni zaporedoma ne pride na delo, o razlogih za svojo odsotnost pa ne obvesti delodajalca, čeprav bi to moral in mogel storiti (4. alineja). V izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi (A6) je tožena stranka tožniku očitala, da je huje kršil svoje delovne obveznosti naklepoma ali iz hude malomarnosti, da je opustil dolžnost vestnega opravljanja dela ter da je kršil prepoved škodljivega ravnanja in prepoved konkurence, saj je prodaja stolov dejavnost delodajalca. Tožena stranka je tožniku tudi očitala, da je od dne 5. 3. 2020 dalje neopravičeno izostal z dela ter o razlogih za svojo odsotnost ni pravočasno obvestil tožene stranke, temveč je to storil šele 17. 3. 2020 po odvetniku, obvestilu pa ni priložil dokazil o opravičeni odsotnosti z dela. Tožena stranka je tožnika tudi kazensko ovadila (B17) zaradi suma storitve več kaznivih dejanj po 209. členu Kazenskega zakonika (KZ-1, Ur. l. RS, št. 55/08 in nasl.).

8. Postopek izredne odpovedi je tožena stranka začela z vročitvijo pisne obdolžitve, obvestila o nameravani odpovedi o zaposlitvi in vabila na zagovor z dne 11. 3. 2020 (A3), kot izhaja iz ugotovitev sodišča prve stopnje. Z navedeno listino je tožena stranka tožnika seznanila z očitanimi kršitvami, med katerimi ni bila zgolj odtujitev stola tožene stranke z dne 4. 3. 2020, temveč tudi prilastitev 21 stolov v skupni vrednosti 19.189,38 EUR v času od 3. 1. 2020 do 4. 3. 2020, kar je bilo ugotovljeno po izvedeni inventuri dne 10. 3. 2020, ter neopravičena odsotnost z dela od 5. 3. 2020 dalje. Neutemeljen je zato pritožbeni očitke, da je tožena stranka postopek izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi dejansko začela že dne 4. 3. 2020, ko naj bi ga direktor pred vsemi sodelavci javno obtožil, da je ukradel stol, še preden mu je bila podana pisna obdolžitev ter dana možnost zagovora.

9. Namen zakonske zahteve po zagovoru iz 85. člena ZDR-1 ni dokazovanje utemeljenosti očitane, pač pa pomeni pravico delavca, da se brani pred očitanimi kršitvami, eventualno pojasni svoja ravnanja ter da skuša delodajalca odvrniti od podaje izredne odpovedi. Tožnik je s podajo pisnega zagovora z dne 17. 3. 2020, v katerem je zanikal storitev očitanih kršitev pogodbe o zaposlitvi, svojo pravico do obrambe izkoristil, četudi tožena stranka zagovoru ni sledila. Delodajalec sam presodi, ali razpolaga z zadostnimi dokazi za utemeljitev razloga za izredno odpoved, pri čemer je na njegovi strani tudi dokazno breme utemeljenega razloga za izredno odpoved delavcu. Pritožbena trditve, da tožena stranka ni upoštevala tožnikovega pisnega zagovora, tako ne more privedi do tožnikovega uspeha s pritožbo.

10. Sodišče prve stopnje je svojo odločitev o zakonitosti izredne odpovedi oprlo na številne izvedene dokaze, zlasti fotografije in videoposnetke ter izpovedi prič in izpoved direktorja tožene stranke. Po presoji pritožbenega sodišča je prepričljivo ugotovilo, da je tožnik dne 4. 3. 2020 vzel škatlo z novim stolom B. in jo odnesel iz prostorov oziroma skladišča tožene stranke proti parkirišču, kjer ga je zalotil direktor in mu tako preprečil, da bi stol dejansko odpeljal. Tožnik v pritožbi neutemeljeno izpostavlja, da kršitve delovne obveznosti ni storil, ker do odtujitve stola ni prišlo in se je stol ves čas nahajal v poslovnih prostorih tožene

stranke ter ne v posesti tožnika. Že s tem, ko je škatlo s stolom brez dovoljenja odnesel iz prostorov tožene stranke, je tožnik na zunaj manifestiral prilastitveni namen oziroma namen (kasnejše) odtujitve stola toženi stranki in tako hkrati toženi stranki onemogočil, da s stolom razpolaga.

11. Iz dejanskih ugotovitev v izpodbijani sodbi izhaja, da je tožena stranka oziroma njen zakoniti zastopnik od računovodkinje prejel informacijo, da se stoli, ki jih izdelujejo pri toženi stranki, prodajajo po polovični ceni, zato je upravičeno opazoval, kdo bo odnesel neoznačeno škatlo s stolom iz prostorov tožene stranke (nalepka s serijsko številko se namreč izda šele po plačilu predračuna končnega kupca). Pritožbeno sodišče ugotavlja, da je že sodišče prve stopnje odgovorilo na vse, tudi v pritožbi ponovljene navedbe tožnika v zvezi s tem, da je bil zadevni stol nastavljen v vaba s strani direktorja, zato je njegovo vztrajanje pri tem neutemeljeno.

12. Sodišče prve stopnje je v 16. in 17. točki obrazložitve izpodbijane sodbe ustrezno obrazložilo tudi, zakaj ocenjuje, da je tožena stranka dokazala, da je bil tožnik tisti, ki je v času od 3. 1. 2020 do 4. 2. 2020 protipravno odtujil 21 manjkajočih stolov B. črne barve v lasti tožene stranke v skupni vrednosti 19.189,38 EUR in jih prodajal po ceni 400,00 EUR za stol. Zato se pritožbeno sodišče v izogib ponavljanju sklicuje na razloge sodišča prve stopnje. Zmotno tožnik v pritožbi navaja, da če bi stol, ki ga je po ceni 400,00 EUR kupil priča C.C., bil res ukraden, bi ga tožena stranka zahtevala nazaj, saj dejstvo, da se odtujen predmet ne zahteva nazaj, ne privede do zaključka, da navedeno dokazuje, da predmet ni bil odtujen.

13. Glede uveljavljanega trpinčenja na delovnem mestu je sodišče prve stopnje pravilno pojasnilo, da gre pojem trpinčenje (mobing) iz drugega odstavka 7. člena ZDR-1 razumeti kot sistematično in ponavljajoče se grdo oziroma žaljivo ravnanje z zaposlenimi, zato v primeru enkratnega dogodka ne moremo govoriti o trpinčenju, pri čemer iz izpodbijane sodbe in izvedenega dokaznega postopka izhaja, da ravnanje direktorja tožene stranke dne 4. 3. 2020, ko je v prisotnosti kolektiva tožnika soočil z očitano kršitvijo, ni bilo ponižujoče oziroma nehumano, kot to želi prikazati tožnik. Tako direktor tožene stranke kot priče tega dogodka (sodelavci), katerim je sodišče prve stopnje verjelo, so namreč izpovedali, da je direktor v normalnem in mirnem tonu tožnika vprašal za pojasnilo, pri tem pa ni povzdignil glasu, kričal in obtoževal tožnika. Tožnikovi sodelavci so bili tako priče zgolj glede poteka dogodka dne 3. 4. 2020 in pogovora direktorja s tožnikom, ne pa v zvezi z dejstvom, ali je tožnik storil očitana kazniva dejanja, saj kot opozarja tožnik, tega niso videli oziroma zaznali.

14. Pritožbeno sodišče glede dokazanosti očitka odsotnosti z dela iz neopravičenih razlogov soglaša s stališči in obrazložitvijo sodišča prve stopnje, saj je primerno utemeljilo, zakaj ni verjelo tožniku, ki je svojo izpovedbo spreminjal. Sicer pa za uspešno izpodbijanje prvostopenjske sodbe ne zadostuje zgolj pavšalno pritožbeno zatrjevanje, da je tožena stranka na omenjeni način prepovedala tožniku prihod na delo in opravljanje dela, zaradi česar tožnik ni več mogel prihajati na delo od 5. 3. 2020 dalje. Do te pavšalne pritožbene navedbe se pritožbeno sodišče niti ne more konkretnije opredeliti.

15. Glede na navedeno je odločitev sodišča prve stopnje o zakonitosti izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi in s tem povezanimi zahtevki pravilna in zakonita, zato je pritožbeno sodišče pritožbo tožnika zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

16. Ostale pritožbene navedbe za odločitev v obravnavanem sporu niso bile odločilnega pomena, zato jih pritožbeno sodišče ni presojalo (prvi odstavek 360. člena ZPP).

17. Tožena stranka sama krije svoje stroške odgovora na pritožbo, ker njen odgovor na pritožbo ni bistveno

prispeval k odločanju pritožbenega sodišča in tako ni bil potreben za postopek (155. in 165. člen ZPP).

Datum zadnje spremembe: 23.09.2021